

SŁOWO

WILNO, Sobota 23 marca 1929 r.

Redakcja i Administracja ul. Ad. Mickiewicza 4, otwarta od 9 do 3. Telefony: redakcji 245, administracji 222, drukarni 302.

PRENUMERATA miesięczna z odniesieniem do domu lub z przesyłką pocztową 4 zł. zagranicę 7 zł. Konto czekowe P.K.O. Nr. 50250. W sprzedaży detalicznej, cena pojedynczego Nr. 20 gr.

Opłata pocztowa niszczona ryczałtem. Redakcja rękojmię mezanonionych nie zwraca. Administracja nie uwzględnia zastrzeżeń co do rozmieszczenia ogłoszeń.

PRZEDSTAWICIELSTWA

BARANOWICZE — ul. Szepetyckiego — A. Łaszuk
BIENIAKONIE — Bufet kolejowy.
BRASLAW — Księgarnia T-wa „Lot”.
DĄBROWICA (Polesie) — Księgarnia K. Malinowskiego.
DUKSZTY — Bufet kolejowy.
GLEBOKIE — ul. Zamkowa, W. Włodzimierow.
GRODNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.
HORODZIEJ — Dworzec kolejowy — K. Smarzyński.
IWJENIEC — Sklep tytoniowy S. Zwierzyński.
KLECK — Sklep „Jedność”.
LIDA — ul. Suwalska 13, S. Matecki.
MOŁODECZNO — Księgarnia T-wa „Ruch”.

NIEŚWIEZ — ul. Ratuszowa, Księgarnia Jaźwińskiego.
NOWOGRODEK — kiosk St. Michalskiego.
N. ŚWIECIANY — Księgarnia T-wa „Ruch”.
OSZMIANA — Księgarnia Spółdz. Naucz.
PINSK — Księgarnia Polska — St. Bednarski.
POSTAWY — Księgarnia Pol. Macierzy Szkolnej.
STOLPCE — Księgarnia T-wa „Ruch”.
ST. ŚWIECIANY — ul. Rynek 9, N. Tarasiński.
WILEJKĄ POW. — ul. Mickiewicza 24 F. Juczewska.
WARSZAWA — T-wo Książ. Kol. „Ruch”.
WÓLKOWYSK — Księgarnia T-wa „Ruch”.

CENY OGŁOSZEŃ: wiersz milimetrowy jednoszpaltowy na str. 2-iej i 3-iej 40 groszy. Za tekstem 15 groszy. Komunikaty oraz nadesłane milimetr 50 gr. Kronika reklamowa milimetr 60 gr. W N-ach świątecznych oraz z prowincji o 25 proc. drożej. Zagranicę 50% drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabelaryczne o 50% drożej. Administracja nie przyjmuje zastrzeżeń co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmieniane dowolnie. Za dostarczenie numeru dowodowego 20 groszy.

KRONIKI SEJMOWE.

ECHA STOLICY

Z ZAKORDONÓW

Przed zamknięciem sesji sejmowej

Obrady Sejmu

REKOSZET.

Wniosek o pociągnięcie min. Czechowicza do odpowiedzialności przed Trybunałem Stanu otrzymał 240 głosów. Znawcy stosunków parlamentarnych, zwłaszcza ci, którzy przeszli szkołę austriackiego parlamentu, wstrząsają ramionami z politowa. „BB. Cóż było łatwiejszego—powiadają—jak oderwać od tych 240 głosów jakieś dwa tuziny głosujących, drogą obietnic drugorzędnych, a wniosek oddania pod sąd, wymagający, jak wiadomo, większości 3/5 nie otrzymały wymaganej ilości głosów. Ze strony drugiej pan marszałek Szymański w swoim wywiadzie tłumaczył, że budżet Ministerstwa Spraw Wojskowych tylko dlatego otrzymał pewne porażki w Senacie, że przewodniczący senatorskiej grupy BB., p. Walery Roman, nie chciał poprosić gadać z senatorami żydami, że ci senatorzy żydzi, za jakąś małą koncesyjki gotowi byli za Rządem w tej sprawie głosować.

Wszystko to jest prawda. Ale tout comprendr., out pardonner. „Trzeba zrozumieć linię pułkownika Sławka. Prezes BB. od początku działalności przez siebie zorganizowanego Klubu powiedział sobie: żadnych konszachcowań, żadnych frymarczeń, żadnych tajnych konwentyków z innymi partiami, idziemy drogą uczciwą i jasną, idziemy drogą patriotyczną, nie będziemy się z nikim układać w żadnej sprawie. To Sikorski i Grabski demoralizowali Sejm systemem koncesyj, koncesyjek, targów i kubańów politycznych. To, co w Wiedniu nazwanym tylko aktywnym parlamentarnym, grą parlamentarną, to dla pułkownika Sławka jest nie do przyjęcia.

Raz jeszcze powiedzmy, że osobista uczciwość jest główną cechą postaci pułkownika Sławka. Ale nie uprawiając aktywnego parlamentarnego, politycy tego typu, co pułkownik Sławek, t. zw. powszechnie „pułkownicy”, jak się zdaje byli zwolennikami aktywnego anty-sejmowego byli zwolennikami poskrzanięcia Sejmu przez akty siły tego rodzaju, jak zamknięcie sesji, jak lekceważenie partyj sejmowych. Te akty siły są w Polsce możliwe, gdyż naród rozczarowany jest do partii politycznej, a kocha Marszałka, nim imienia którego przysiężka czynom BB.

Należy skonstatować, że w sprawie min. Czechowicza nie zastosowano ani aktywnego parlamentarnego, ani aktywnego anty-sejmowego i min. Czechowicz oddany został pod sąd. Optymiści twierdzą, że nic w tem niema złego. Trybunał Stanu oczywiście min. Czechowicza uniewinni, a wtedy partje, które stawały oskarżenie i chciały kompromitować Rząd, same tembardziej będą przed opinją publiczną skompromitowane. Niewątpliwie bardzo dużo prawdy jest w tem przekonaniu. Oczywiście Trybunał Stanu uniewinni min. Czechowicza. Nie ulega to żadnej wątpliwości. Przemówienie tak znakomitego prawnika, jak prof. Wróblewski, wykazało, że oskarżenie min. Czechowicza nie ma podstaw jurydycznych, ale kto czyta nasze artykuły, pamięta, że nie jesteśmy demokratami, nie przypisujemy opinii publicznej decydującego znaczenia, zwłaszcza w takim kraju jak Polska, to jest w kraju o niskiej kulturze mas ludowych. Jeśli już jednak o tę opinję publiczną chodzi, to uważamy, że dalsza kompromitacja partyj politycznych potrzebna nie jest, bo już od maja 1926 roku partje te są skompromitowane w sposób dostateczny. Atmosfera jest nasyczona tą kompromitacją partyj politycznych. Dlatego też dopuszczenie do oddania pod sąd min. Czechowicza, aby to rekoszetem dało kompromitację oskarżycieli, nie wydaje się nam celowe. Uważamy, że cała ta sprawa jest kamieniem na drodze do naprawy ustroju w Polsce. Mamy zaś do

Klady zbierze się Trybunał Stanu.

Przewodniczący Trybunału Stanu, I-szy prezes Sądu Najwyższego Leon Supiński udzielił przedstawicielowi jednej z agencji dziennikarskich następującego wywiadu o mającym odbyć się po raz pierwszy procesie przed Trybunałem Stanu w sprawie b. min. Gabyriela Czechowicza. „Proces przed Trybunałem Stanu o pociągnięcie do odpowiedzialności min. Czechowicza będzie się mógł odbyć najwcześniej w początkach m. maja, wobec konieczności upływu proceduralnie przewidzianych terminów: doręczenia aktu oskarżenia, wezwania świadków i t. d. Ze względu na to, że obrady Trybunału Stanu są publiczne, szukamy odpowiedniej sali—najpewniej rozprawy odbędzie się w Sądzie Najwyższym. Formalne postępowanie wszczęte zostanie po doręczeniu Trybunałowi Stanu opisu uchwał Sejmu w sprawie min. Czechowicza. W przyszłym tygodniu po dokooptowaniu przez Senat wakujących członków Trybunału Stanu zwoła pierwsze posiedzenie, na którym odebrana będzie od członków Trybunału przysięga sędziowska i z tą chwilą Trybunał rozpocznie formalne urzędowanie”

Przedłużenie terminu stabilizacji urzędników.

WARSZAWA, 22. III. PAT. Przed porządkiem dziennym dzisiejszego posiedzenia sejmowej komisji administracyjnej przedstawił Prezydent Rządu Ministerów projekt o postawieniu projektu rządowego, zmieniającego ustawę o państwowej służbie cywilnej, na pierwszy punkt porządku dziennego. Projekt rządowy przedłuża moc obowiązującą art. 116. W rezultacie dyskusji, która się nad tą sprawą rozwinęła, komisja uchwaliła przedłużyć termin stabilizacji urzędników i funkcjonariuszy państwowych tylko o 3 miesiące. W dalszym ciągu posiedzenia komisja uchwaliła w drugim czytaniu wniosek „posta Putka i to w sprawie zmiany galicyskiej ustawy o konkurencji kościelnej. Przy następnym punkcie porządku dziennego — sprawozdanie podkomisji administracyjnej w sprawie ustaw samorządowych, referent pos. Putek zaproponował, aby komisja w drugim i trzecim czytaniu w trybie uproszczonym uchwalała sprawozdanie podkomisji przedłożył pełnemu Sejmowi, jako sprawozdanie własne. Przekazano temu wydziałowi pos. Polakiewicz i pos. Dzierżawski. Po przemówieniu kilku mówców postanowiono sprawę odroczyć do następnego posiedzenia. (Następnie, wobec sprzeciwu pos. Pragiera, trzecie czytanie projektu ustawy w sprawie zmiany niektórych postanowień ustawy o państwowej służbie cywilnej, odroczone do następnego posiedzenia.

Zmiany w armji.

W związku z doniesieniami o bliskich przesunięciach na stanowiskach generalnych, krąży w kołach wojskowych wiadomość, że pierwszy wiceminister spraw wojskowych, gen. Daniel Konarzewski, przejdzie na najbliższym czasie na emeryturę. Wśród kilku kandydatów na to stanowisko wymieniany jest obecny prezes Najwyższego Sądu Wojskowego, dr. Krzeminski. Dotychczasowy szef biura personalnego M. S. Wojsk. gen. Karasiewicz-Tokarski opuszcza to stanowisko i obejmie dowództwo dywizji w Kaliszu. Obecny zastępca szefa Administracji Armji, gen. Brygady Zarzycki, zostanie przeniesiony na stanowisko dowódcy O. K. w Brześciu nad Bugiem. Gen. Trojanowski dowódca O. K. Brześć ma być przeniesiony na stanowisko dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza po zwolnieniu gen. Minkiewicza, obecnego dowódcy K. O. P., który odchodzi do Generalnego Inspektora Armji. Wreszcie obiega koła wojskowe wiadomość, że obecny Szef Gabinetu Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, płk. Prysto, przejdzie w najbliższym czasie w tzw. stan nieczynny.

Pos. Niedziatkowski referentem lewicowego projektu zmiany konstytucji.

WARSZAWA, 22. III. PAT. Sejmowa komisja konstytucyjna przydzieliła na dzisiejszym posiedzeniu referat wniosku lewicowy w sprawie zmian konstytucji postawi Niedziatkowskiemu. Sprawy wniosku P.P.S. i Wyzwolenia o wolności związków religijnych odroczone do czasu przedłożenia projektu przez Rząd, przyczem wyznaczono termin prekluzyjny 6 miesięcy na złożenie projektu. Po dyskusji szczegółowej przyjęto wnioski postów Langer, Liebermana i Hartglassa, z poprawkami Rządu zaakceptowanymi przez referenta pos. Liebermana, w sprawie ustawy o uchyleniu ograniczeń wyznaniowych. Wobec sprzeciwu Klubu Narodowego drugie czytanie tej sprawy odroczone.

Premjera Bartla, na którego spada odpowiedzialność za politykę Rządu wobec Sejmu, że nie potrafił przeciwstawić się w jakiś sposób w tej sprawie demagogii sejmowej. Cat.

Wielka afera antysemita baptystów

SENSACYJNE REWELACJE Z MIŃSKA. — Z FILADELFI DO BIAŁORUSI.

Urzędowe źródła sowieckie w Mińsku podają sensacyjne rewelacje o wykryciu wielkiej afery antysemita baptystów. Według tych wiadomości w r. 1920 odbyła się w instytucie baptystów w Filadelfii, w Ameryce konferencja, na której zapadła uchwała organizacji antybolsewickiej propagandy religijnej baptystów. W tym celu wydelegowano z Ameryki do Białorusi sowieckiej 25 członków sekty wybierając najbardziej wybitnych z pośród ogółu. Tych dwudziestu pięciu organizatorów przybyło do Londynu, gdzie poczęli starania w tamtejszym konsulacie sowieckim o otrzymanie wiz wjazdowych do ZSSR. Wszelako poselstwo sowieckie odmówiło im. W dalszym ciągu źródła sowieckie podają, że wystannikami zaopiekował się angielski wywiad, oraz angielskie ministerstwo spraw zagranicznych. Wszyscy baptyści zaopatrzeni zostali w paszporty zagraniczne angielskie, za pośrednictwem których udało się im do trzeciej Niemcy i Polskę do granic Białorusi sowieckiej. Po przekroczeniu granic Białorusi sowieckiej nielegalnie baptyści w ciągu kilku lat organizują wielki spisek, prowadzą jednocześnie energiczny wywiad na rzecz amerykańskiego i angielskiego sztabów generalnych, za co otrzymywali duże pieniądze i poparcie tych rządów. Wystani z Ameryki baptyści byli przeważnie narodowości rosyjskiej lub też białoruskiej i ukraińskiej. Po kilku latach tworzą oni kilkadziesiąt gmin, domów ludowych, czytelni, prowincjonalnych organizacji, posiadają własną giełdę pracy w Mińsku. Akcja baptystów świetnie była maskowana, ponieważ do swej roboty wciągali oni cały szereg najwybitniejszych urzędników sowieckich. Modlitwy odbywały się w prywatnych domach. Pro wadzili oni agitację antysemita w różny sposób: naprzykład każdy z członków sekty musiał przysięgnąć że nigdy nie będzie służył w armji czerwonej i zawsze będzie walczył z ustrojem sowieckim. Na czele organizacji na Białorusi stał niejaki Jurżyc, członek partji baptystów jeszcze z roku 1913, który następnie wyemigrował do Ameryki. Poza tem głównymi sprężynami całej akcji byli: Polakow, Aksinczy, Drozd i inni. Organizacja posiadała kilka tysięcy członków zarówno pośród robotników jak też chłopów. Jak się dowiadujemy działała głównie na terenie Białorusi sowieckiej, jako na gruncie najbardziej podatnym dla religijnej propagandy. W związku z wykryciem afery aresztowano setki osób. Dokładna ilość aresztowanych trzymana jest w tajemnicy.

Sprawa polskiego oficera w litewskim sądzie wojennym.

Z Kowna donoszą: Wczoraj sąd wojenny w Kownie przystąpił do rozpoznawania sprawy polskiego oficera Szelgowskiego, oskarżonego o to, że pochodząc z Litwy, służył w polskim wojsku.

Burda antypolska na przedstawieniu polskiem w Kownie.

Z Kowna donoszą: Jak należało przypuszczać, zerwanie aliansów, oznajmianych o przedstawieniu polskiem w Domu Ludowym, nie było samorzutnym aktem „nieznanych sprawców”, lecz częścią planowej akcji, mającej na celu zerwanie samego przedstawienia. Jakoż istotnie we czwartek, około godz. 10 i pół, usłyszano na sali podczas przedstawienia brzęk szyb za kulisami. Jednocześnie zamachowcy usiłowali przeciąć druty elektryczne, omyłkowo jednak przecięli druty w sąsiednim hotelu, który pograżył się w ciemność. Szczęśliwym więc trafem zamachowcom nie udało się wywołać paniki na sali, przedstawienie trwało dalej. Przybyłoby policji położyło kres burdzie.

WARSZAWA. 22.3. (Tel. wł. „Słowa“). Jutro, w sobotę posiedzenia Sejmu nie będzie. W poniedziałek ma się odbyć ostatnie posiedzenie Sejmu, a następnie sesja sejmowa ma być zamknięta. W kołach dziennikarskich notują dwie wersje: pierwsza głosi, że sesja zamknięta będzie do jesieni, druga, że zamknięta będzie tylko do 15 kwietnia. Opozycja zapowiada, że w razie, gdyby Sejm miał być zamknięty aż do jesieni, skorzysta z art. 25 konstytucji, który przewiduje, że Prezydent powinien zwołać sesję nadzwyczajną na żądanie 1/3 ilości posłów i że prosić będzie Prezydenta o zwołanie tej sesji wcześniej.

Sąd marszałkowski w sprawie pos. Woźnickiego

WARSZAWA, 22.3. (Tel. wł. „Słowa“). W sprawie posła Woźnickiego, oskarżonego przez posła Jędrzejewicza o roztworzenie pieniędzy kooperatywy „Przyszłość” w Lubrańcu, w Kutnowskiem, ukonstytuował się sąd marszałkowski. Marszałek Daszyński powołał na superarbira b. marszałka Rataja, arbitrem ze strony posła Jędrzejewicza jest poseł Podolski (BB) arbitrem ze strony przeciwnicy poseł Ziemięcki (PPS). Wice-marszałek Woźnicki przejął się oskarżeniem tak dalece, że zaniemógł na serce. Stan jego choroby nie budzi obaw.

O śmierci sen. Miklaszewskiego

WARSZAWA, 22. III. (tel. wł. „Słowa“). W sprawie śmierci sen. Miklaszewskiego ogłoszono komunikat twierdzący, że zmarł on na aneuryzm serca, jednak utrzymują się pogłoski, mające wszelką cechę prawdopodobieństwa, że sen. Miklaszewski popełnił samobójstwo, mianowicie otruł się weronalem. Prokurator odstąpił od żądania sekcji zwłok ze względu, iż niema żadnego powodu do podejrzenia, żeby śmierć sen. Miklaszewskiego nastąpiła na skutek samobójstwa. Swego czasu sen. Miklaszewski figurował w słynnej sprawie Dojliid. Obecnie w Senacie reprezentował Stronictwo Chłopskie.

Po zgonie marszałka Focha

Tłumy publiczności składają hołd zmarłemu Fochowi

PARYŻ. 22.3. (PAT). Defilada tłumów publiczności, składających ostatni hołd marszałkowi Fochowi, trwała bez przerwy w ciągu całego popołudnia. W pokoju, gdzie spoczywa marszałek, znajduje się jeden tylko wieniec kwiatów z wielką wstęgą o barwach polskich, przysłany przez ambasadora Czapowskiego. Wczoraj wieczorem we wszystkich paryskich kinematografach wyświetlano filmy, przedstawiające główne etapy kariery wojskowej zmarłego. Wyświetlano na ekranie sceny wręczenia marszałkowi Fochowi Vir tuti Militari przez Marszałka Piłsudskiego w czasie wizyty tego ostatniego w Paryżu w roku 1921 wywołują gorącą manifestację na rzecz Polski.

Wniosły gest króla Belgów.

PARYŻ. 22.3. (PAT). Dzienniki podkreślają wniosły gest króla Belgów, który przybył złożyć ostatnie pożegnanie wielkiemu wodzowi. Prasa zamieszcza nadal ustępy artykułów z dzienników zagranicznych, omawiających cnoty wojskowe i obywatelskie marszałka, stwierdzając, że francuska sława marszałka Focha jest sławą wszechświatową w związku z jego rolą wodza 10 milj. walczących i z jego osobistymi zaletami. Dzienniki uważają, że ten wielki wódz był głęboko przekonany, że zwycięstwo to miało posłużyć dla uniknięcia powrotu wojen. Niektóre pisma szkiców portrety marszałka Focha, jako człowieka dostępnego, skłonnego trochę do drwin, lecz pełnego dobroci i ludzkości, a nadewszystko okazującego cechy rzeczywistego Francuza. Marszałek Foch był niemal równie popularny w Londynie, Brukseli, Nowym Jorku, Warszawie, Bukareszcie i Pradze — wszystkie serca przywizały się do niego.

Depesze kondolencyjne Prezydenta Mościckiego i min. Zaleskiego.

WARSZAWA, 22.3. (PAT). Z okazji śmierci marszałka Foscha Pan Prezydent Rzeczypospolitej Ignacy Mościcki przesłał na ręce Prezydenta Republiki Francuskiej Gastona Doume rgu'a depesze treści następującej: „Do Jego Ekscelencji Pana Gastona Doumergue, Prezydenta Republiki Francuskiej Paryż. Z najgłębszym wzruszeniem wspominam zapewnił Waszą Ekscelencję o bardzo szczerym udziału, jaki wraz z całą Polską biorę w bolesnej żałobie, jaka dotknęła Francję przez śmierć jednego z jej największych synów Ferdynanda Focha, Marszałka Francji i Polski. Sława i zasługi znakomitego zmarłego wyprobowanego przyjaciela naszego narodu, pozostają wyryte nazawsze we wszystkich sercach polskich.

IGNACY MOŚCICKI. Pan minister spraw zagranicznych przesłał na ręce p. ministra Brianda następującą depeszę: „Do Jego Ekscelencji Brianda, Ministra Spraw Zagranicznych. Paryż. Pospieszam wyrazić Waszej Ekscelencji moje najserdeczniejsze wyrazy współczucia z okazji bolesnej straty, jaką poniosła Francja, tracąc w osobie Marszałka Focha jednego z najwybitniejszych synów, prawdziwe wcielenie geniuszu i bohaterstwa narodu francuskiego.”

O prowizoryczny obrót towarowy pomiędzy Polską a Litwą

Kowno trwa nadal przy wyłączeniu granicy wileńskiej.

BERLIN. 22.3. (PAT). „Berliner Tageblatt“ donosi z Kowna, że rząd litewski za pośrednictwem poselstwa polskiego w Berlinie przestał wczoraj rządowi polskiemu zapowiedziane projekty uregulowania prowizorycznego obrotu handlowego między Polską a Litwą. Propozycje litewskie mają proponować wymianę towarów na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania. Bezpośredni obrót towarowy poprzez granicę wileńską uważa Litwa, tak jak dawniej, za niemożliwy ze względu na kwestię wileńską, wobec czego proponuje inne punkty graniczne, przez które mogłyby się odbywać obroty towarowe. Punktami temi byłyby granice: litewsko - niemiecka, litewsko - lotewska oraz droga przez Gdańsk i Kłajpedę.

Ostra nota Włoch do Litwy

Bankrutwa firm litewskich naraziły na straty przemysł włoski.

BERLIN. 22.3. (PAT). „Berliner Tageblatt“ donosi, że włoski przedstawiciel dyplomatyczny na Litwie wystosował do rządu litewskiego notę, wskazującą na ciężkie straty, jakie poniósł przemysł włoski przy ostatnich bankructwach litewskich przedsiębiorstw włókienniczych. Nota włoska podnosi, że ustawy litewskie nie dostatecznie bronią wierzycieli i prosi o zmianę tych ustaw w kierunku rozszerzenia tej ochrony wierzycieli.

Czang-Kai-Szek walczy z Fengiem

Pierwsze potyczki pod Hankou.

WIEDEŃ. 22. III. PAT. Dzienniki donoszą z Pekinu: Urzędowa agencja chińska podaje wiadomość kwatery głównej gen. Czang-Kai-Szeka, że na obszarze położonym na 60 mil na północny wschód od Hankou nastąpi pierwsze starcie między wojskami Czang-Kai-Szeka a wojskami marszałka Fenga. Wojska nankińskie spodziewają się obsadzić w najbliższych dniach Hankou.

Obrady Sejmu

Posiedzenie Izby Poselskiej.

WARSZAWA, 22. III. PAT. Na wstępie Marszałek zawiadomił Izbę o zrzeczeniu się mandatu przez posła Bobrowskiego (PPS).

Izba przyjęła w trzecim czytaniu projekt noweli do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy państwowych i zawodowych wojskowych wraz z rezolucjami, z których jedna zwoła do zwrócenia poborów emerytów z czasów zaborczych z poborami emerytów polskich, druga domaga się przedstawienia w ciągu 3 miesięcy projektu ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy i wojskowych z b. zaboru austriackiego, dla uzgodnienia ustawy emerytalnej z konwencją wiedeńską. Trzecia wreszcie domaga się nowelizacji ustawy emerytalnej z 1923 roku.

Następnie przyjęto w trzecim czytaniu projekt ustawy o taksie notarialnej i rezolucje domagające się wydania rozporządzenia o szacunku prawnym rzeczy nieruchomości oraz wniesienia projektu o organizacji notariatu.

W imieniu komisji budżetowej poseł Diamand referował wniosek w sprawie położenia gospodarczego kraju i konieczności przedsięwzięcia środków zaradczych.

Następnie zabrał głos premier Bartel, wygłaszając swe przemówienie o sytuacji gospodarczej. Przemówienie to w strzeszczeniu zamieszczamy na kolumnie 2-giej. Po przemówieniu premiera marszałek zarządził krótką przerwę.

Po wznowieniu posiedzenia głos w dyskusji zabrał pos. Rybarski (KL. Nar.), dopatruje się przyczyn ciężkiego — zdaniem jego — położenia gospodarczego w biernym bilansie handlowym oraz w rozroście gospodarki państwowej. Pos. Zaremba (PPS) oświadcza, że rozwój wypadków doprowadzić musi albo do przechylenia się szali na stronę kapitalizmu, albo do ujednolicenia programu żywołów na lewo od B. B. Włocwa nie podzielam optymizmu premiera. Na tem dyskusję przerwano.

Dalej Izba między innymi przyjęła uchwałę, wyzywającą rząd, aby przedstawił Prezydentowi Rzeczypospolitej wniosek o niezwłoczne zarządzenie wyborów do Sejmu Śląskiego. Zarazem przyjęto bez dyskusji w drugim i trzecim czytaniu projekt ustawy o ordynacji wyborczej do Sejmu Śląskiego. Poza tem przyjęto dwie nowele do ustawy o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia. Wreszcie Izba przyjęła nagłość wniosku o wezwanie rządu do cofnięcia zarządzenia lwowskiego starosty grodzkiego, którem zawieszono działalność t. zw. „Sojuszu Ukrainek“ we Lwowie.

Na tem obrady zakończono. Następane posiedzenie w poniedziałek 25 bm. o g. 11 rano.

W sprawie pomocy ludności dotkniętej klęską żywiołową.

WARSZAWA, 22. III. PAT. Na dzisiejszym posiedzeniu Komisji budżetowej Sejmu, pod przewodnictwem posła Byrki, pos. Kościłkowski referował wnioski poselskie w sprawie pomocy dla ludności, dotkniętej klęską żywiołową. W rezultacie dyskusji komisja przyjęła rezolucję treści następującej:

Sejm jeszcze akcją celem przycięcia, w porozumieniu z organizacjami rolniczymi, z gorąca pomocą w formie ulgowych kredytów i zapomóg dla ludności wiejskiej, zwłaszcza małorolnej, i małomiatczkowiej, która wskutek niezwykłych mrozów i śnieży obecnej zimy poniosła lub wskutek braku ewentualnej pomocy poniesie znaczne i groźne dla gospodarstw w straty, przez powiększenie i natychmiastowe uruchomienie przez Państwowy Bank Rolny kredytów siewnych na warunkach ulgowych, przyczem w miejscowościach dotkniętych klęską żywiołową gotówką zamiast w naturze, wydawniejsze uruchomienie kredytów na nowo sztuczne, prolongowanie terminów płatności, przyznanych przez Państwowy Bank Rolny wspomnianym na wstępie rolnikom i odpisanie kar za zwłoki, jak również wstrzymanie restrykcji przez Państwowy Bank Rolny spółdzielczym organizacjom kredytowym, zmniejszenie wymiaru podatków gruntowych, prolongowanie terminów ich płatności, przyznajność do jesieni oraz odpisanie kar za zwłoki.

Dotknięte kilkuletnim nieurodzajem i klęską głodową Podkarpacie i Włociszczyna wymagają natychmiastowej pomocy w wyżej wymienionym zakresie i ponadto znaczniejszych, aniżeli dotychczas, niezwłocznie udzielanych zapomóg na akcję dożywiania głodnych, zaopatrzenia ludności w ziemiaki, przyznanie zniżonych taryf kolejowych przy przewozie do wymienionych powiatów żywności, ubrojenia w jak najszerszym zakresie rolnictwa państwowych przy drogach państwowych i melioracjach oraz przy budowie kolei Druja-Woropajewo.

Expose premiera Bartla

o położeniu gospodarczym w kraju wygłoszone na wczorajszym plenu Sejmu

WARSZAWA, 22.3. (PAT). Na dzisiejszym plenarnym posiedzeniu prezes Rady Ministrów prof. Bartel wygłosił dłuższe przemówienie na temat sytuacji gospodarczej państwa.

Pan prezes Rady Ministrów Bartel, nawiązując do końcowych słów p. Diamanta, stwierdza, że jest szefem rządu prawowitego i konstytucyjnego pod tym względem została zapewniona. Gdyby został powołany do formowania rządu przez Pana Prezydenta i za rząd nieprawowity uważać się nie może.

WZROST PRODUKCJI

Pan premier, posługując się wielkimi wykreśleniami, które na specjalnych szaragach są kolejno umieszczane, wskazuje wzrost produkcji w różnych dziedzinach, który dowodzi, że produkcja ta w zestawieniu nie tylko z dawniejszymi latami, ale i z rokiem ubiegłym bynajmniej nie spada i że wzrost stał się, choć linia tego wzrostu wykazuje pewną nieregularność, jednak nie poniżej poziomu produkcji z przed roku. Co do produkcji węgla, przekroczyliśmy już produkcję przedwojenną. Wskazanie przez premiera na znaczne obniżenie kryzysu produkcji węgla z roku 1924 wywołowało uwagę na prawicy, że powodem tego był strajk na Górnym Śląsku. Premier odrzekł, że nie wchodzi w przyczynę, traktuje bowiem te sprawy naukowo, i nie robi z nich żadnego politicum. Następnie mówi o charakterze zatrudnienia w kopalniach węgla kamiennego, w górnictwie, hutnictwie, w przemyśle przetwórczym i t. p. Liczba robotników zatrudnionych w kopalniach węgla wynosiła w styczniu r. b. prawie 120 tysięcy. W przemyśle przetwórczym jest również stały wzrost liczby zatrudnionych.

SITUACJA NARYNKU DRZEWNYM I EKSPLOATACJA LASÓW PAŃSTWOWYCH.

Ponieważ wniosek porusza także sprawy lasów państwowych, przeto zaznacza, że eksploatacja lasów z reguły odbywa się w jesieni z wyjątkiem okolic górskich gdzie odbywa się latem. Ostra zima nie opóźnia więc wyrobu i eksploatacja naogół została ukonieczona. Opóźnienie było tylko tam, gdzie dokonano sprzedaży na pniu. Sytuacja na rynku drzewnym wyjaśniła się po zawarciu układu z Niemcami z 24 stycznia br. Wywóz więc drzewa uległ zwolnieniu z tego powodu, niż wskutek warunków atmosferycznych. Naogół sytuacja na rynku drzewnym uległa osłabieniu wskutek gorszej koniunktury na rynku niemieckim i późniejszego zawarcia układu drzewnego. Wywołało to zniżkę cen okolo 22 proc., co się jednak nie odnotuje na zobowiązaniach budżetowych administracji państwowej, na co wskazywały dotychczasowe wpływy z tego tytułu do kasy państwa. Do 15 marca br. lasy państwowe przekazały 47 milionów Ponieważ zaś plan finansowy - gospodarczy od 1 października 1928 r. do 30 września 1928 roku przewiduje 87 milionów dochodu, przeto plan ten dotychczas wykonany jest z nadwyżką przeszło 5 milionów i niema obaw, by druga część planu zawiodła.

SPRAWA ZATRUDNIENIA BEZROBOTNYCH.

Wielką troskę nie tylko Sejmu, lecz i rządu jest zatrudnienie i ile możliwości wszystkich bezrobotnych z nadchodzącą wiosną. Problemu tego nie zdołamy zatrzeć bez uruchomienia ruchu budowlanego. Jak się przedstawiają horoskopy w roku obecnym w tej sprawie? Z budżetu inwestycyjnego zużyto w roku 1928 - 29 34 miliony, pozostaje więc na rok bieżący 54,251 tys. zł. W budżetach poszczególnych Ministerstw przewidzianych jest kredyt budowlany w łącznej wysokości 744,370 tys. zł. Co łącznie z poprzednią kwotą wynosi 798,621 tys. zł. W roku ubiegłym kredyty budowlane na budownictwo państwowe wynosiły 610 milionów, a zatem horoskopy przedstawiają się bardzo dobrze.

KWESTJA MIESZKANIOWA.

Przechodząc do zagadnienia mieszkaniowego. Komisja ankietowa obliczyła, że w miastach polskich 14,8 proc. ludności mieszka tak, że w jednej izbie mieszczą się przeszło 5 osób. W Warszawie za rok 1926 brak mieszkań wynosił przeszło 60 proc., a w Łodzi stosunki są jeszcze gorsze. Według teoretycznych obliczeń, w ciągu lat 20 musimy być do zaspokojenia głodu mieszkaniowego wybudować 1,900 tys. — 2 miliony izb, co wymagałoby kosztów 14 miliardów zł. Prywatna inicjatywa finansowa tych sum nie dostarcza, a jeżeli częściowo dostarczy, to kapitał ten będzie tak drogi, że budować tego nie będzie można, gdyż czynsze musiałyby być zbyt wysokie.

Bez sięgnięcia do źródeł podatkowych rozwiązanie kwestji mieszkaniowej nie da się pomyśleć. Ta droga posiada rzadko, proponując podwyżkę czynszów w starych domach. Mamy w Polsce przeszło 25 proc. ludności miejskiej, która nie ma własnych mieszkań i w roli sublokatorów jest straszliwie wyszklawiana. Gdybyśmy pozostawili sprawę normalnemu biegowi rzeczy, to za lat 15 załedwie połowa ludności miejskiej posiadałaby mieszkania i placiby niskie komornie, a druga połowa musiałaby uszczęplić niesłychanie baraczki mieszkaniowe. Gdyby chcieli zaradzić temu przez budowę mieszkań z kapitałami prywatnymi, to mieszkańcy nie musieliby być trzykrotnie droższe, niż w domach starych. Stworzono by ten sposób ludność uprzywilejowana i nieuprzywilejowana. Projekt rządowy ma na celu wyrównanie tej przepaści.

Podatek zamierzony nie jest za wielki, gdyż przeciętne komornie po tej podwyżce osiągnie wysokość 15 proc. w stosunku do czynszów z roku 1914, a więc poniżej wskaźnika złota. Muszę zaznaczyć, że państwo samo nie zamierza budować tych mieszkań.

Troską państwa będzie tylko dostarczenie taniego funduszu i czuwanie, ażeby on był przez budujących racjonalnie użyty.

Pomoczą budowlą premjowa przyznana na poparcie budowlą już rozpoczętych nie będzie mogła być wypuszczone w pierwszypółowie tego roku ze względu na stan rynku pieniężnego i narazie nie będzie można przekroczyć 50 milionów zł, więc rząd zwrócił się do Sejmu z wnioskiem o upoważnienie do ulokowania dalszych sum z zapasów kasowych w listach zastawnych budowlanych Banku Gospodarstwa Krajowego, który tą drogą znowo odpowiednio sumy dla kontynuowania akcji budowlanej. Rząd będzie dążył do tego, aby kontyngent budowlany w roku obecnym nie był niższy, niż w roku ubiegłym.

STAN KOLEI PO OFENSYWIE MROZÓW.

Ostra zima odbiła się fatalnie na stanie kolei i żeglugi. Straty kolei przekraczają 70 milionów, żegluga — są oczywiście mniejsze, lecz również stosunkowo znaczne. Zima tegoroczna przyczyniła się w sposób katastrofalny do zlamania tej najlepszej linii, która osiągnęła poziom nieznanym nam od listopada 1925 roku. Tak znaczne upadły transporty kolejowe. Mnóstwo strat wskutek pęknięcia szyn, niszczenia parowozów i wagonów. W styczniu i lutym pękło 1237 szyn, dziennie bywało po 111.

Przy oczyszczaniu torów pracowano w połowie lutego we wszystkich dystryktach po 85 tys. ludzi. Razem za okres 2-miesięczny przeprowadzono blisko 4 miliony dniówek, pod czas gdy w roku ub. było w tym czasie tylko 850 tys.

Aby uchronić oczyszczenie torów od dalszego zaspiania ustawiono walty z kostek z zamrożonego śniegu na przelazach przeszło 2 tys. km. Na przyszłość zamierzamy się zapoznać w znaczącej ilości plugów typu rolniczego, które mogą oponować nawet kilkometrowy zaspy. Wszystkie obserwacje inżynierów pracujących nad problemem zawięznięcia szyn (Głos: Zaspasy były) — niech będzie tak, gdziekolwiek jednak dopisywały. Stworzono nawet zapasy odpowiednich narzędzi, ulepszone władanie zwrotnicami. Dla służby, która bardzo dzielnie znosiła mroź, trzeba jednak przygotować zapasy ciepłej odzieży. Ministerstwo b. dzie miało stale zabezpieczone rezerwy gotówki w kasach na te cele. W tej chwili trzeba mi będzie zwrócić ze skarb 23 miliony. Sytuacja powoli wraca do normalnego stanu. Naładunki wzrastają.

Ruch w żegludze w lutym spadł aż do zera wskutek zamrażania Bałtyku. Lody wyrzuciły wielkie straty rybakom. Najwięcej ucierpiał eksport palwa. Główną pozycją jest węgiel i o zwiększenie zdolności konkurencyjnej naszych portów.

SITUACJA FINANSOWA.

Następnie premier przeszedł do szczegółowego omówienia sytuacji finansowej i sytuacji Banku Polskiego. W Banku Polskim widać objawy naogół dodatnie, bo przejściowo zmniejszenie się zapasów walut w styczniu wynika z konieczności pokrycia zobowiązań na roczne otwarcie, w lutym zaś zaznacza się już dość znaczny przyrost waluty. Co się tyczy kredytów długoterminowych, to sytuacja jest tu gorsza w związku z pogorszeniem się koniunktury amerykańskiej. Kurs naszej pożyczki stabilizacyjny, który od paru dni wykazuje znowu tendencję wzrostową, gdyż 14 marca wynosił 83,75, a 18 marca 85,5. Są także widoki na lokatach na rynkach zagranicznych polskich papierów rolniczych, do czego przywiązujemy dużą wagę. Co się tyczy obrotu węgla, to w lutym obserwujemy się już pewne odprężenie sytuacji. Obserwujemy się stały wzrost oszczędności. W sprawie bilansu handlowego, pomimo trudności, które nie dadzą się złamać w krótkim czasie, możemy jednak stwierdzić wolną ale stałą poprawę w samej strukturze bilansu, choć jeszcze nie w cyfrach.

W ostatnim czasie w prasie pojawiły się

Kontrofensywa powstańców w Meksyku

Trudna sytuacja wojsk Callesa
WIEDEŃ, 22.III. PAT. Associated Press donosi z Meksyku: Rząd meksykański przyznaje, że kontrofensywa powstańców zagraża miastu Marathan. Nadeszły tu rano niepokojące wiadomości o ruchach powstańców. Między innymi donoszą, że powstańcy usiłują obejść armię Callesa w pobliżu miasta Durango. Ponadto przygotowuje się atak na miasto graniczne Nacko w stanie Sonora. Zastępca ministra wojny oznajmił, że wysłał natychmiast 6 tys. żołnierzy z Torreonu do Marathan. Rząd sądzi, że gen. Carillo zdoła się oprzeć powstańcom aż do nadejścia posiłków. Powstańcy twierdzą, że zdobyli miejscowość, położoną o 10 mil. na południe od Marathan.

Wódz wojsk rządowych przechodzi na stronę powstańców

WIEDEŃ, 22. III. PAT. Dzienniki donoszą z Meksyku, że gen. Mustielles, który kierował operacjami wojskami rządowymi, miał przebiec rzekomo na stronę powstańców. Krążą również pogłoski, że powstańcy odnoszą na wszystkich frontach zwycięstwa.

Wylęw Mississipi

wskutek przerwania wału nadbrzeżnego.

NOVY-JORK, 22. III. PAT. wał nadbrzeżny na rzece Mississipi został przerwany na 6 mil od Quiney. Niemal 20 akrów ogrodów zostało zalanych i wiele chat porwanych przez powódź. Szkody są olbrzymie.

Sto czternaście osób pastwą płomieni

Pożar kina we wsi Igołkino

MOSKWA, 22. III. PAT. Podczas pożaru, w jakim wybuchł w czasie seansu kinematograficznego we wsi Igołkino gubern. Włodzimierskiej zginęło 114 osób. Prócz tego 11 osób zostało ciężko poparzonych, 6 zaś ciężko. Ogień płonący film przesunął się z niesłychaną szybkością na drewniany budynek, wzniesiacz panikę wśród obecnych, którzy rzucili się tłumnie ku jednemu wyjściu. Dla przeprowadzenia śledztwa w tej sprawie i udzielenia pomocy poszkodowanym wyznaczona została z ramienia rządu specjalna komisja.

Wygrane loterii państwowej

W 14-tym dniu ciągnięcia 18-tej Państwowej loterii padły następujące wygrane.

- Po 25 000 zł. wygrały N-ry: 6291 86917.
- Po 10 000 zł. wygrały N-ry: 4745 23775.
- Po 5 000 zł. wygrały N-ry: 67076 70326 82202 163693.
- Po 3 000 zł. wygrały N-ry: 39482 61923 170211.
- Po 2 000 zł. wygrały N-ry: 43756 83343 110885 125389 133293 143701.
- Po 1 000 zł. wygrały N-ry: 325 3081 7556 26843 37245 50190 83901 84604 92 99 103043 111125 114137 114961 115647 121332 130037 145527 149703 153037.
- Po 600 zł. wygrały N-ry: 12376 16018 10011 26442 27118 38445 75592 79687 88743 99111 93589 106071 134279 149672 156287 171596.
- Po 500 zł. wygrały N-ry: 616 2523 4172 4477 5692 6910 9330 9746 12345 14981 15611 16392 17766 19652 20274 20949 22571 24827 29759 30611 31177 31919 33542 33661 33816 34316 35588 37484 38196 38769 38619 38634 38953 40818 42649 46273 46589 47078 48971 49394 49803 50807 52569 53831 54422 56362 60271 60730 61856 646 4 65212 69203 68753 69932 72091 74022 74820 75039 75749 75806 77912 78218 79634 82123 82450 83288 84106 86281 88228 88445 89559 91800 93134 93682 97533 97999 99364 99575 99727 100115 104766 105920 106010 106689 106764 106846 107793 108583 11 203 113071 113919 116454 116947 120426 123794 124422 124506 124822 125126 125335 128369 131235 131431 146822 132029 132793 142946 143481 133531 137438 141802 142125 143381 143876 144408 1 6594 146868 147521 147706 148162 153036 153870 155693 157100 160635 161923 166688 171876 172533.

PRZECIWKO DEFETYSTYCZNYM NASTROJOM.

Przedstawiłem w najwięcej skrócie sytuację w kraju, stan latywnych pewnych tylko dziedzin naszego gospodarstwa narodowego i majątkowego. Prócz tego Bank Rolny udzielił kredytów na zakup zboż jarych. Otwarto pewne kredyty z budżetu nadzwyczajnego na roboty dla bezrobotnych, na dożywienie ludności, poczyniono ulgi w podatku przemysłowym i obrotowym. Słowem wszędzie gdzie zachodziła potrzeba, rząd przychodził z pomocą i obowiązek swój spełnił.

Od czasu do czasu sezonowo niemal opawo wia niektórych ludzi ulecą leką przed katastrofami wszelkiego rodzaju. Są to apetyczne paradoksy naszego życia. Charakterystyczne są słowa jednego z posłów, wypowiedziane na posiedzeniu Sejmu w dniu 30 marca 1928 roku, a więc przed rok: „A chwila dzisiejsza jest taka, że zakłopotanie rządu wobec rzeczywistości przewidziana jest w każdym calu. Proszę panów, którzy byli na komisji budżetowej, zwrócić uwagę, że już minal okres reklamowego krzyku o powodzeniach. No, i nie dziwnego. Niemiecki instytut koniunkturalny stwierdza, że już cztery miesiące temu minął okres korzystnej koniunktury i zaczynamy spadać, zaczynamy wchodzić w okres zniżenia koniunktury”. Przypominam, że wypowiedziane to było 30 marca 1928 r. Nie jesteśmy jak niekiedy mówią, a czają się już dość znaczny przyrost waluty. Co się tyczy kredytów długoterminowych, to sytuacja jest tu gorsza w związku z pogorszeniem się koniunktury amerykańskiej. Kurs naszej pożyczki stabilizacyjny, który od paru dni wykazuje znowu tendencję wzrostową, gdyż 14 marca wynosił 83,75, a 18 marca 85,5. Są także widoki na lokatach na rynkach zagranicznych polskich papierów rolniczych, do czego przywiązujemy dużą wagę. Co się tyczy obrotu węgla, to w lutym obserwujemy się już pewne odprężenie sytuacji. Obserwujemy się stały wzrost oszczędności. W sprawie bilansu handlowego, pomimo trudności, które nie dadzą się złamać w krótkim czasie, możemy jednak stwierdzić wolną ale stałą poprawę w samej strukturze bilansu, choć jeszcze nie w cyfrach.

Zanim kupisz towar zagraniczny — Obejrzyj towar krajowy.

Ofiarności Sz. Czytelników polecamy wдове po pułkownika arm. ros. schorowaną i dlatego niedołądaną do żadnej pracy znajdującą się w opiekanych warunkach materialnych. Łaskawe ofiary przyjmują Adm. Słowa dla M. M.

Pierwsza Wileńska Sp. Win i Przetworów Owocowych

S. I. A. LUBKOWSCY

Wina owocowe

ŻĄDAĆ WSZĘDZIE.

Projektowana wypraw Zeppelina na biegun północny

Olbrzymi sterowiec niemiecki Graf Zeppelin po odbyciu dwukrotnego przeletu nad Atlantykiem, jest zupełnie bezczynny. Hiszpanie dużo krzyczyli o swych zamiarach nabycia sterowca dla utworzenia stałej komunikacji lotniczej między półwyspami Pireńskim a Ameryką Południową, ale wszystko rozłożyło się po kościach, żadne Towarzystwo nie miało dość wielkich kapitałów na puszczenie w ruch tego interesu, przytem widoki na powodzenie były minimalne, pasażerów mogących opłacić niesłychanie kosztowne przejazdy brakłoby z pewnością.

Zeppelin tkwi tedy w swym hangarze w Friedrichshafen i butwieje powolutku. Nie mogą na to spokojnie patrzeć jego twórcy — tyle pieniędzy kosztowało to monstrum, niechże choć zadzwia świat, niechże ludzie nie przestają o niem mówić.

Co by zatem wymyślić nadzwyczajnego? Gdzieby polecieć? Głowili się nad tem niemiaszkowie przez trzy miesiące i wreszcie postanowili starym zwyczajem wybrać się na biegun Północny. Zawsze to zainteresuje świat.

I nie zwlekając ułożono co następuje: Graf-Zeppelin otrzyma nowy motor o sile 4.000 koni, pozwoli mu on przebyć 12.000 kilometrów jednym tchem. Załoga będzie się składała z 27 ludzi — z samych Niemców. Dowódcami wyprawy będą dr. Eckener i Nansen słynny podróżnik polarny, który próbował dotrzeć do bieguna na saniach w psy zaprzężone. Finansować będą wyprawę przystawiovi... Amerykanie.

Gdy postanowiono wyprawę i ułożono główne punkty, zatroszczono się również o jakieś naukowe cele, o pozory właściwe, bo komu by tam naprawdę na tem zależało.

A więc ekspedycja zbada, określi najkrótszą drogę powietrzną między Europą a cieśniną Behringa. Jakże to pozytywne i pałac zagadnienie?

No a oprócz tego badania elektromagnetyczne, astronomiczne, fizyko-geologiczne-chemo-geograficzne. Będzie przecie paru uczonych na pokładzie Zeppelina.

Ale nikt już chyba nie daje się nabrac na te szumne zapowiedzi naukowych badań i odkryć. Bluff, bluff i jeszcze raz bluff. Jedynym i wyłącznym celem wyprawy jest reklama. Chodzi o to by wszyscy mówili, o Grafie-Zeppelinie, czytali o doktorze Eckenerze, myśleli o bohaterskiej załodze w piketach, stawili pruski genjusz. Ekspedycja Nobilego była przecie przedsięwzięciem w tymże samym propagandowym celu.

A propos Nobile'a!

Smutny jest los tych, którym szczęście nie dopisuje. Z bohatera narodowego, z generała opromienionego aureolą borealną staje się Nobile coraz bardziej pomiataną, odsądzaną od czci i wiary nędzną w oczach ziomków kreaturą.

Specjalna komisja prowadząca śledztwo w sprawie katastrofy Italji, uznała go winnym niedbalstwa, nieumiejętności i tepoty. Zachowanie jego zostało oficjalnie potępione. Nie dość tego zmuszono go podać się do dymisji i

zrzec się tytułu generała — jest to zatem najnormalniejsza degradacja. Nobile jest dziś cywilem i to cywilem pod pretekstem opinii publicznej.

Biedny Nobile. Tem biedniejszy, że wszyscy jego towarzysze, wszyscy co do jednego zostali uznani za dzielnych i zasłużonych łaszystów, ich zachowanie się wśród lodów wzbudzało winno, zdaniem komisji, powszechny zachwyt i uwielbienie.

Cały srom, wszystkie nieszczęścia, niepowodzenia i błędy wyprawy spadły na głowę Nobile'a na głowę wodza.

Jedyną pociechą może mu służyć przeświadczenie, że zawsze tak było. K...!

BURAKI Eckendorfy 26te i czerwone Mamuty, Półcukrowe.

MARCHEW biały z zieloną główką, St. Valery, 26to-pomarańczowa.

OWIES „Najwcześniejszy Niemierzański”

znanej hodowli nasion „K. Buszczyński i Synowie” 2 0

posiada na składzie

WILEŃSKI SPÓŁDZIELCZY SYNDYKAT ROLNICZY

w Wilnie, ul. Zawalna Nr. 9.

WILEŃSKI SPÓŁDZIELCZY SYNDYKAT ROLNICZY w Wilnie, Zawalna 9. tel. 323.

POLECA:

Koniczynę czerwona gwarantowaną bez kantianki, o wysokiej czystości i kietkowaniu, w workach zaplombowanych i atestowanych przez Stację Oceny Nasion.

Tymotkę, Rajgrasy i inne trawy pastewne, Seradellę, Nasiona warzyw.

Wszystkie nasiona z gwarancją czystości i siły kietkowania. 1911-12

„Clou sezonu!!!”

„Lilas Imperial”

„Hezana”

„Daj-Go”

„Kalka”

„Loran”

Z LITERATURY „PROLETARIACKIEJ”

Stanowczo byłoby o wiele aktualniej pisać w tej chwili — o Trockim! Aktualność jest przecież dla gazety istnieniem przykazaniem Bożem...

Więc np. czy my wiemy wszyscy na pamięć, że Leon Trocki (on-że, jak wiadomo, Leo Bronstein) ma w chwili obecnej dopiero 49 lat? A gdzie urodził się? W pewnej wiosce w okolicach Mikołajewa ukraińskiego gdzie Boh wpada do morza Czarnego. Ojciec jego — rodowity Żyd truduł się rolnictwem, co wśród Żydów rzadko się zdarza.

Już, jako 17-letni uczeń gimnazjum w Mikołajewie wdał się w propagandę — rewolucyjną. Napisał odeszły... wydrukował... Zesłano go na Syberję skąd uciekł w 1902 do Szwajcarii. Wybuch „rewolucji” 1905 r. sprawiła go do Rosji. Jest jednym z filarów petersburskiej Rady robotników a rychło potem rewolucji w Moskwie. Po raz drugi zesłany na Sybir, ucieka powrotnie — tym razem do Wiednia, gdzie pisze rozgłoszone dzieło (po niemiecku) „Russland in der Revolution” i wydaje czasopismo „Prawda”. Wówczas z żoną i dwoma synami mieszkał skromnie w mieszkaniu przedmieściu Sievering...

W wir i chaos wojny europejskiej rzucił się Trocki jak ryba do wody. Próbuje agitaować w Szwajcarii, przenosi się do Paryża; pisze w prasie, przemawia na wiecach; wydaje czasopismo rosyjskie, w którym żyć nie daje głównym prowadzonym Koalicji.

Rząd francuski wysiedla go z Paryża. Trocki wystosowuje do ministra-socjalisty, Guesde'a, list polegalny gdzie polityków Ententy maluje w najczarniejszych barwach. „Lloyd George — powiada między innymi — ależ to coś pośredniego między pastorem i bokserem! Jedzie Trocki do Hiszpanji — stamtąd go też wysiedlają. Jedzie do Ameryki. Na wieść o upadku caratu chce co rychlej wracać do Rosji — lecz

dem typograficznym miesięcznik „Das Neue Russland”, poświęcony, jak sam tytuł wskazuje, obrazowaniu wszechstronnemu — Rosji Bolszewickiej.

I trzeba przyznać, że „Das Neue Russland” spełnia wzorowo swoje — postannictwo. Jakże zaś jest ono, po uczta dostatecznie fakt, że nad wyraz powabny co do zewnętrznej swej szaty, żywo i umiejętnie redagowany miesięcznik wydawany jest przez berlińskie Towarzystwo... Przyjaciół Nowej Rosji.

Nie trzeba chyba dodawać, że często-gęsto pojawiają się w „Das Neue Russland” artykuły i studia koryfeuszów rosyjskiej literatury współczesnej, „proletariackiej” tudzież działaczy partyjnych i politycznych byle „Matuszki”.

Niedawno, w piątym przeszłorocznym zeszycie niemiecko-rosyjskiego wydawnictwa sam p. minister, oświaty A. W. Łunaczarski naszkicował w treściwym ujęciu rozwój literatury w Rosji Sowieckiej. Tekst przepłatały wizerunki „proletariackich” belletrystów.

W zaraniu „złotej ery bolszewizmu” oczywiście, że nie mogła literatura „proletariacka” powstać jakby na skinięcie różdżki czarodziejskiej. Odzywali się tylko literaci ze szkoły Gorkiego... lirycy... niebardzo świadomi dróg, którymi mają kroczyć. Natomiast w literaturze przyszłości — jak np. sam Włodzimierz Majakowski — zdecydowało się odrzucać przystosować się do nowego regime'u.

Po pewnym przeciągu czasu spró-

baowała spora grupa literatów narzucać publiczności czytającej twórczość literacką według własnego widzi-mienia, nie licząc się — o ile to było możliwe — z czasów gruntowną przemianą. Ten... zamach wprowadził, przyznać

da Antlitz des neuen Landes betrachten. Do nich zalicza Łunaczarski w pierwszej linii Aleksęgo Tołstoja.

W chwili obecnej czoło literatury rosyjskiej „proletariackiej” stanowią grupa belletrystów najmłodszych, którzy nie wszyscy — powiada Łunaczarski — mogą pretendować do tytułu „proletariackiej” lecz których twory nacechowane są niewątpliwie przezyciami rewolucyjnymi. Tacy są np. Leonow, Sejjulina, Ławrentjew. Wszelako nową, naprawdę nową literaturę w Rosji ugruntowało słynne czasopismo „Na postu” (Na posterunku). Oczywiście, że zarówno „Partja” jak rząd sowiecki dały twórczy impuls nowemu literaturze w Rosji potężne poparcie. Usiłowanie to uwieńczył znakomity rezultat. Po stronie proletariatu — pisze Łunaczarski — stanęła inteligencja.

Najwybitniejszą cechą tej nowej literatury jest „socjalny realizm”. Zakwitła „proletariacka” nowela; ukazał się cały szereg utworów powieściowych zaczerpniętych z życia Rosji Sowieckiej, odezwała się bujna liryka i poezja opisowa; powstała nowa dramaturgia. Proletariacką literaturę godnie dziś reprezentują: Gladkow, Lebedinskij, Fadijew, Utkin, Szarow, Beziemienski, wielu innych jeszcze. Pod najświeższą datą zaczął budzić najpikietniejsze nadzieje B. Olesza, młodymlocy autor powieści „Zawieść”.

Gładkowa powieści przypominają utwory Zoli. Zławszcza znanym jest „Cement”. Zoszczenko pisze nowele i szkice z życia codziennego. Pełno ich po czasopismach rosyjskich;

ukazało się ich sporo już tomów w wydaniu książkowym. Wsiewołod Iwanow może najwięcej posiada talentu wśród wszystkich młodych belletrystów, którzy czepiali tematy z dzieł przełomu 1917—1920. Najpopularniejsza jest powieść Iwanowa „Pociąg opancerzony”, przerobiony też na scenę. Leonid Leonow jest autorem powieści „Taksy”, utworu poświęconego może w dzisiejszej „Rosji naj-

trzeba, sporo nowych pierwiastków do literatury rosyjskiej przedwojennej. Najwybitniejszym przedstawicielem grupy, o której mowa, jest Ilya Ehrenburg.

Nie pomijają też Łunaczarski milczeniem tych, którzy okazali „z punktu” sporo sympatii nowemu stanowi rzeczy w kraju (welche sympathies

W. Iwanow.

M. Zoszczenko.

bardziej czytane. Juryj Lebiedin-ski jest powieściowym historykiem rewolucji bolszewickiej (powieści jego „Tydzień” i „Komisarzowie” największy miały sukces wśród publiczności. M. Stominski napisał powieść „Ławrowowie”

I. Babel.

W. Iwanow.

M. Zoszczenko.

Pamięci Stanisława Ławrynowicza.

W dniu dzisiejszym spocznie w ziemi ciału sp. Stanisława Ławrynowicza. Urodzony 4 grudnia 1874 r. w majątku Petruszle, ziemie Kowieńskiej sp. Stanisław Ławrynowicz ukończył w r. 1894 szkołę realną w Libawie. Wyższe studia odbył w Wydziale Rolniczym Uniwersytetu w Krakowie, dokąd wstąpił posłuszny życzeniu rodziny, chociaż pierwotnym marzeniem było oddanie się studiom medycyny. Po ukończeniu Wydziału i odbyciu praktyki w majątku Sędziszów w Malopolsce wraca w roku 1898 do rodzinnego majątku Dzierżany w Ziemi Kowieńskiej, którym oddał administrację samodzielną, wkładając w pracę ogromne umiłowanie do czystej ziemi, które cechowało go aż do chwili zgonu. Jeden z pierwszych wśród ziemian przeprowadza melioracje w majątku, wznosi zakłady przemysłowe, nie cofając się przed nakładami. Wkrótce Dzierżany wysuwają się na czoło majątków należących do rodziny. Przejmując wyznany udział w pracy oświatowej i kulturalnej, zwałczanej przez rząd zaboryczy, z którym niejednokrotnie wpada w kolizję, od skutków której broni go obawa władz przed mirem jakim się sp. St. Ławrynowicz cieszył wśród szerokiej warstwy społeczeństwa. Działalność jego sprowadzała się do wybudowania w Dzierżanach w tym czasie spotykał się z św. p. St. Ławrynowiczem pamiętając o jego postępowaniu i o jego życiu. Jeden z pierwszych w Dzierżanach, gdzie pozostał do 9 maja 1921 r. będąc następnie wysiedlonym przez władze litewskie za nieprawnym i sprytnym rządowaniem. Od 20 czerwca 1921 r. jest w służbie rządowej dla dobra Państwa Polskiego. Na wszystkich stanowiskach organizuje dział rolny, lemu zawiązkującą nastąpiła w czasach b. Litwy Środkowej t. zw. rewindykacji koni, których u nas wówczas był brak zupełnie. Jego staraniem organizowana była pomoc kwarów, z jego inicjatywą wzrosła poważnie się uwaga na sprawy hodowlane, w których niecierpliwie był wyrocznią. Po przyłączeniu Litwy Środkowej do Polski piastował pierwotnie stanowisko inspektora rolnego, później Majątek Państwowych, za wszystkie lata. „Człowiek czasów przedwojennych” — mówiono o nim — oddając część prawości jego charakteru. I chociaż nekany przejściami chociaż gniebiony myślą o rozłące z rodzinnymi Dzierżanami, jednak z glebi nie pożytych swych sił czerpał ufał nadal podjęcie do dalszego udziału w życiu społecznym. Widzimy go na stanowisku czynnego członka Wileńskiego T-wa Wyciągów Konnych, Wiceprezesa Stowarzyszenia Rolniczego w Wilnie, Organizatora wystawy radiowej w Wilnie w r. 1928 Organizatora i członka najbardziej czynnego wystawy rolniczo — hodowlanej przy Pierwszych Targach Północnych w Wilnie, Członka wielu organizacji i ich oddziałów o charakterze rolniczym. Za zasługi swe odznaczony został ziom krzyżem zasługi. Nie ubiegł się o to Nieraz w rozmowie ze mną mawiał, że marzeniem jego jest umrzeć, widząc że Ojczyznę nie nie żegna. Umarł śmiercią nie przeczuwając — dotknęła go nagła. Cześć Jego pamięci. Cześć Człowiekowi Prawemu. Z. Hartung.

Zaszczytne odznaczenie p. Ministra Aleksandra Meyszłowicza.

W dniu wczorajszym p. wojewoda Raczkiewicz w towarzystwie wicewojewody Kirtiklisa wręczył p. Ministrowi Aleksandrowi Meyszłowiczowi odznaczenie z dyplomem członka honorowego Królewskiej Akademii Nauk Prawnych w Madrycie.

Zebranie członków chrz. zw. zaw. rzemieślników i masarzy odbędzie się w niedzielę 24 b. m. o godz. 18ej w lokalu Centrali chrz. zw. zaw. (ul. S-to Janska 3).

Zebranie członków chrz. zw. zaw. piekarzy odbędzie się 24 b. m. o godz. 9ej rano w lokalu związku (ul. S-to Janska 3). Niezależnie od ilości obecnych zebranie będzie prawomocne o godz. 10ej rano tego dnia.

KRONIKA

SOBOTA 23 Dnia Pelagii jutro Palmowa Wschód st. g. 5 m. 21 Zach. st. o g. 17 m. 30

Spozsterzenia meteorologiczne Zakładu Meteorologii U. S. B. z dnia 22 — III. 1929 r.

Ciśnienie średnie w m 771
Temperatura średnia +20C
Opad za dobie m. m. —
Wiatr przeważający Południowy.
Uwagi: Pogodnie. Rano i wieczorem gęsta mgła.
Minimum za dobie - 6.0C.
Maximum na dobie -1.4C
Tendencja barometryczna: spadek ciśnienia

URZĘDOWA

Konferencja i audyencje u p. wojewody. Pan wojewoda Raczkiewicz odbył wczoraj konferencję z ks. J. Zywickim kapelanem szpitala wojkowego w sprawach komitetu dla przeprowadzenia restauracji kościoła po Trynitarskiego, na Antokolu, poczem przyjął: gen. Krok - Paskowskiego, który przybył z ramienia komitetu rodzicielskiego w sprawie urzędowania wycieczek na Powiszczą W.K. dowódcę 3 D. A. K. pułk. Frydryka H. K. przedchodzącego w stan spoczynku oraz kpt. Edwarda Błaszczaka, którym powierzono tymczasowo — odenienie obowiązków dowódcy 3 D. A. K. dowódcę 3 pułku saperów mjr. Polubńskiego, prezesa Pol Czerwonego Krzyża p. L. Uniechowskiego i p. Babickiego w sprawach budowy schroniska akademickiego w Legniczkach.

Konferencja w sprawie pomocy głodującym. Pan Wojewoda Raczkiewicz odbył wczoraj konferencję z prezesem Komitetu po mocy ludności dotkniętej nieurodzajem p. Al. Meyszłowiczem. Omawiano sprawę akcji zapomogowej.

Rozporządzenie w sprawie ewentualnego aresztowania studentów. Min. Spraw Wewnętrznych nadesłał do Urzędu Wojewódzkiego okólnik zawierający zarządzenie w sprawie interwencji policji w wypadkach przestępstw, popełnionych przez studentów.

Wypadkach popelnienia przez studenta wykroczenia karnego wystarczy stwierdzenie jego tożsamość. Zatrzymanie może mieć miejsce jedynie wówczas, jeżeli student nie wygłosił się lub zażąda konieczności zapewnienia — potwierdzenia się wykroczenia. Odpis protokołu przesłany powinien być Rektorowi. Zabieranie listy wycieczki jest niedopuszczalne. Zatrzymaniu powinni być umieszczani w oddzielnych celach.

Wyjazd p. Wojewody. W dniu wczorajszym p. wojewoda Raczkiewicz wyjechał na kilka dni do Warszawy w sprawach urzędowych.

Raport drużyny strzeleckiej po powrocie z Warszawy. W dniu wczorajszym p. wojewoda Raczkiewicz w towarzystwie wicewojewody Kirtiklisa i sekretarza kom. PW i WF mjr. Fiedorcia udał się na plac przed gmachem Urzędu Wojewódzkiego gdzie przyjął raport od komendanta drużyny strzeleckiej, która odbyła marsz Wilno - Warszawa, przyjąwszy raport od komendanta, zwrócił się p. wojewoda do strzelców z krótkim przemówieniem wyrażając uznanie dla jej sprawności i hartu jaki wykazała w trudnym marszu do stolicy, którym złożyła dowód swego wielkiego umiłowania dla Marszałka Piłsudskiego. P. Wojewoda przyrzekł strzelcom iż dopomoc im w uludowaniu chorągwi dla tu-tejszego obwodu.

WOJSKOWA.

Meldunki wojskowe dla mężczyzn. Władze administracyjne w porozumieniu z wojskowością ustaliły nową procedurę meldunków osób w wieku wojskowym. Na przyszłość każdy mężczyzna przy zmianie adresu, lub nawet przy czasowym wyjeździe obowiązany będzie poza dokonaniem meldunku administracyjnego zgłosić swój wyjazd jako też przyjazd. W ten sposób, o ile ktośkolwiek przybywa do Wilna na okres ponad 2-tygodniowy będzie musiał czterzy razy zgłosić się do biura meldunkowego: przy wyjeździe, po przyjeździe na nowe miejsce, opuszczając to miejsce i po przybyciu z powrotem do miejsca stałego zamieszkania. Meldunki te będą prowadzić biura meldunkowe przy komisariatach. Właściciele domu wrazie komisarz wyjazdu lokatora będzie obowiązany posiadać adres fteobecnego a to w celu podania go w razie potrzeby oddosnym władzom.

UNIwersYTECKA

Z Uniwersytetu. W sobotę dn. 23 m. o godzinie 13ej w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbyła się promocja na doktora wszeschnauk lekarskich następujących osób: Kokiela Chaima Bera, Sakowicza Kazimierza, Piotrowskiego Adama, Janowskiego Izraela Dawida, Gwozdzińskiego Janiny, Porucznika Lemieskiego Witolda Wiktora, Harkawiego Gierszonia. Wstępnie wolny.

SZKOLNA.

Zmiana terminu feryj świątecznych w szkołach żydowskich. Kuratorium Okręgu Szkolnego powiadomiło dyrekcję szkół żydowskich, że zgodnie z rozporządzeniem Min. W. R. i O.P. zarządzone zostaje zmiana w sprawie świąt żydowskich w ten sposób, że z przypadających na ferie wielkopostne 14 dni prywatne szkoły średnie, ogólnokształcące, do których uczęszcza wyłącznie młodzież żydowska, mogą z wyjątkiem być tylko cztery dni (od 29 m. — 1 kwietnia włącznie) a pozostałe na 10 dni przesunięte na święta Pesach od 23 kwietnia do 3 maja rb.

ZEBRANIA I ODCZYTY

Odczyt ks. Waleriana Meyszłowicza. Dnia 24go b. m. punktualnie o godzinie 6ej wieczór w sali gim. im. Jul. Slowackiego wygłosił ks. profesor dr. Walerjan Meyszłowicz odczyt „O pojęciu honoru”. Zjemy w okresie etycznego chaosu i średniowiecznych samosądów i oszczerstw, wielka waga aktualności tematu zgromadził niecierpliwie liczne zastępy słuchaczy starszych i młodszych. Cały dochód z odczytu przeznaczony jest na niezamierzony czynności. Bilety do nabycia przy wejściu w cenie od 50 gr do 2 zł.

Organizacyjne zebranie chrz. zw. zaw. prac kamieniarzy. W niedzielę, 24 b. m. o godz. 15ej w lokalu Centrali Chrz. zw. zaw.

Stanisław Ławrynowicz
zmarł nagle w Warszawie dnia 20 marca r. b.
O niepowetowanej stracie nieodżałowanego Współpracownika i Kolegi zawiadamia z żalem
Zarząd Wileńskiego T-wa Wyciągowego.

Z SĄDÓW.

WYROK W SPRAWIE 26-ciu. Tożący się od kilku dni wielki proces polityczny, przeciwko 26-ciu mieszkańcom pow. Dziśnieńskiego zakończył się jak i poprzedni — gremjalnym uniewinnieniem oskarżonych. Z ogólnej liczby zaledwie trzy osoby zostały ukarane. Wł. Misłola otrzymał 2 lata domu poprawy z zaliczeniem 15 mies. aresztu prewencyjnego, Miechowicz 1 rok i 6 mies. i tyleż mu zaliczono i wreszcie Czeczukiewicz 6 miesięcy z zawieszeniem na 21.

W poprzednim procesie analogicznym i też z terenu pow. Dziśnieńskiego z 28 oskarżonych skazano zaledwie czterech. Wyroki te wskazywały wyraźnie, że coś tam jest nie zupełnie w porządku. Albo policja nie umiała dostarczyć Sądowi dostatecznego materiału udawniającego winę oskarżonych albo, co zresztą wydaje się prawdopodobniejszym, zbyt pochopnie oskarża ludzi o czyny godne kary.

Śąd Okręgowy w Wilnie rozpoznając na sesji wyjazdowej w Świąteczną sprawę trzech osób oskarżonych o działalność antypaństwową wyznosił wyrok skazujący Jana Łuskiego i Berka Lewina po 4 lata ciężkiego więzienia, Hip. Bujko na trzy lata domu poprawy oraz uniewinnił całkowicie Jana Stępowicza.

W innej sprawie z tego samego artykułu KK (102) oskarżony Gordon Szejder skazany został na 5 lat ciężkiego więzienia.

KARY ZA RADYOPAJECZARSTWO. Śąd Grodzki w Wilnie po rozpoznaniu spraw sześciu oskarżonych o uprawianie radyopajeczarstwa skazał: Nosela Jana, Sokolowskiego Izraela i Wedeckiego Leona łącznie na karę grzywny 20 zł. i tytułem powództwa na łączną sumę 102 zł. i 45 ct. kosztów prowadzenia sprawy. Czarnaćka Helene, Zelmucyowa Aleksandra, Benjarowiczówna Stanisława, Wogonirskiego Chaima, Abramowicza Mojżesza, Gurwiczka Arona, Gurland Gite, Wolk - Laniewskiej Elżbiety — łącznie na karę grzywny 275 zł. oraz tytułem powództwa na łączną sumę 150 zł. i 75 ct. kosztów prowadzenia sprawy.

Acucia Tadeusza, Zaleski Franciszek, Jurewicz Ignacy, Karetnikow Jan, Kończy Tadeusz, Szczepański Albin, Sobolewski Wiktor, Zdanowicz Roman i Antokolska Anna na karę grzywny w łącznej sumie 225 zł. opłat sądowych oraz wszystkich na opłaceniu kosztów sądowych.

SPÓRT. KLUBY WILEŃSKIE PRZED ROZPOCZĘCIEM SEZONU PIŁKARSKIEGO. Wobec zbliżającego się sezonu rozgrywek piłkarskich kluby robią przegląd swego inwentarza ludzkiego. Nie wiadomo jeszcze kto jakie nabytki poczynił, jaka nowa gwiazda w czysich barwach zabłyśnie, kto kogo stracił ale mówi się o tem wiele. Więcej o czysiewicz kursje plotek niż prawdy.

Istotną ostatnio Express puscił kaskzkę że sekcja piłkarska Pogoni przystępuje w gremio do p. Leg. są sprawozdawca sportowy Expressu o tem puszcza kaskzki to nie nowina dla nikogo. W tym wypadku sprawa przedstawia się następująco:

Mistrz Wilna ma drużynę, która się o bejdzie doskonale bez tak wielkiej dozy obcego materiału, ze swej strony Pogon ma zbyt wiele tradycji by tak łatwo zwinąć sekcję, która przede w swoim czasie była najlepszą w Wilnie. Wiemy, że Pogoni ubywa paru graczy, ale nie może to wpłynąć aż tak deprymująco na rezultat, by dezertowali gremjalnie.

W niedzielę odbędzie się walne zebranie sekcji p. n. Dopiero po nim będzie można powiedzieć coś konkretnego o losach Pogoni.

Anglik Segrawe ustanowił nowy rekord szybkości samochodowej mianowicie 375 kilometrów na godzinę. Rekord ten ustanowił przed 10 dniami w Dayton-Beach.

Dayton-Beach to plaża na Florydy. Piasek jest tam tak idealnie twardy i równy, iż lepszego toru poki co niema na kuli ziemskiej. Wszystkie rekordy ustanowione zostały właśnie tam. Major Segrawe jest bardzo bogatym człowiekiem, samochód jego „Złota Strzała” kosztuje kilkanaście tysięcy funtów — na taka zabawkę mógł sobie pozwolić rzecz prosta tylko milioner.

Amerycanie nie mogli się pogodzić z faktem, że rekord szybkości, rekord najbardziej ceniony należy do Anglika, do Europejczyka. Z radością tedy powitali Beebia mało znanego kierowcę, który ogłosił próbę pobicia rekordu. W oznaczony dzień 15.000 osób zasiadało na trybunach w Dayton. Nie długo trwało widowisko. Samochód przy szybkości około 250 kilometrów fiknął koła i zarył się w piasek. Beebee został zabity na miejscu, jakis operator filmowy dostał odłamkiem maszyny w skroni i skonał również natychmiast.

Tragiczne zajście „ostudziło rekordowe zapaly. Segrawe wraca do Anglii jako tryumfator. Ale nie ulega kwestji, że 400 km. na godzinę są osiągalne.

Wśród tenisistów. Grają obecnie tylko na Riwierze. Każde wiejskie kapelisko urządza turniej taki, że imprez tenisowych nie brak. Zato brak dobrych rakiet. Extra klasa jest tylko jedna — Cochet. Ani Lacoste, który zdaje się rzeczywiście zniechać kortu, ani Borotra ani Tilden nie raczyli zjechać. A poza nimi nikt nie jest w stanie choćby poważnie zagrozić Cochetowi. Morpurgo mistrz Włoch spotkał się w paru finałach z Cochetem, najlępszy jego wynik była przegrana 7:9; 4:6; 4:6; ponieważ wiadomo, iż Cochet zawayczaj lekceważy pierwsze dwa sety (zwłaszcza pierwszy) przeto świadczy tylko o takiej jego przewadze, że przegrał nie mógł nawet — nie starając się.

Nadzieja amerykańska 20-letni Crolen okazał się matolem, pobili go stary Froitzheim, Aeschliman i Morpurgo (ten ostatni 6:0; 6:3; 6:2).

Englen przestał grać nawet jako zawodnicy, miss Wils zasklepiła się w Ameryce zresztą daleka jest od maejstri Franckuzki, to też wśród tenisistów, klasa się wyraźnie obniżyła — niema wielkich, zdecydowanie gromiących talentów.

Kar.

Na srebrnym ekranie

„Noc miłosa skażaćca” (kino „Heljos”) Zawitał do nas ładny obraz, p. t. „Noc miłosa skażaćca” — inscenizacja filmowa pewnej powieści.

Akcja obrazu toczy się za czasów rewolucji francuskiej a główny jej wątek to miłosc offcera rewolucyjnego do pięknej arystokratki.

Tematy z Włkiej Rewolucji francuskiej nie należą do rzadkości, przecieżnie — są one o tyle częste, że niemał banalne, omawiany jednak przez nas film odbiega od szablonu. Mamy w filmie „Noc miłosa skażaćca” dramat indywidualny kilku zaledwie osob wplęcionych w „koto udręki” przez logicznie zarębiającą się kolizję uczuć i obowiązków; akcja rozwija się w akcentach silnych a zarazem subtelnych i wreszcie, co najważniejsze, cała sytuacja jest o tyle oryginalna i nowa, że o ile naturalnie nie czytało się tej powieści uprzednio, koniec obrazu jest wcale trudny do przewidzenia!

I dopiero jak delikatnie rzucane tło do dramatu indywidualnego mamy tu trochę, tyle akurat wiele trzeba, tumu i wojska rewolucyjnego; parę jaskrawych, odmalowujących grozę rewolucji scen (gilotyna; rozstrzelanie), osłabionych i zmęczonych rąk zdobywcy przez przelatujący je ciche i radosne zdjecia krajobrazu francuskiego, a i samo stworzenie środowiska rewolucyjnego jakże ciekawe i nowe!

Omega.

TYSIĄCE KOBIET
www.codziennie.kommu
FASCINATA

RADJO.

Sobota dnia 23 marca 1919 r. 11.50 — 12.10. Tr. z Warszawy. Sygnal czasu, hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie, oraz komunikat meteorologiczny, 15.10—15.35. Tr. z W-wy. Odczyt dla marzycystów „Parlamentaryzm Polski dla Jaiellonów”. 15.35 — 16.00. „Opoka” konferencja religijna dla radiosluchaczy, która nie mogą lub nie chcą chodzić do kościoła 16.00 — 16.20. Odczytanie programu dziennego, repertuar teatralno-kinowy i chwilka literaska. 16.20 — 16.35. Komunikat Zw. Kół i Org. Roln. z Wileńskiego, 16.35 — 17.05. Muzyka z płyt gramofonowych. 17.05 — 17.00. Przerwa. 17.30 — 17.55. „Jak powstały proty” odczyt z cyklu „Ziemia” 17.55 — 18.50. Tr. z Krakowa. Audycja dla dzieci. 18.50 — 19.15. „Kłopoty Osmiańcuzka” monolog tutejszy. 19.15 — 19.35. Czytanka aktualna. 19.35 — 20.00. Odczytanie programu na dzień następný, komunikaty i sygnal czasu z Warszawy. 20.00 — 20.25. Odczyt z cyklu „Wycieczki po ziemiach wileńskich”. 22.00. Tr. z W-wy: „Matczestwo przy latarni” operetka. Po operetce komunikaty: P. A. T. policjany, sportowy i inne, oraz muzyka taneczna.

GIEŁDA WARSZAWSKA

22 marca 1929 r.

Dewizy i waluty:	Tranz.	Sprz.	Kupno
Funty angielskie	43,24	43,35	43,13
Belgia	123,84	124,17	123,53
Londyn	43,29	43,39	43,18
Nowy-York	8,90	8,92	8,88
Paryz	34,84	34,93	34,75
Praga	26,42,5	26,49	26,36
Szwajcaria	117,56,5	117,00	117,13
Stokholm	238,22	238,82	237,62
Wiedeń	125,30	125,61	124,99
Kopenhaga	237,80	238,40	237,20
Holandia	357,29	358,19	356,39
Dołary	8,90	8,92	8,88
Franki franc.	34,87	34,96	34,75
Wochoy	45,71	46,83	46,59
Marka niem.	211,59,5		

Berlin w obrotach nieoficjalnych 211,59. —

OFIARY.

Związek Kolek i Organizacy Rolniczych Z. Wileńskiego zamiat wieńca na grób sp. Ławrynowicza — 25 zł. na Dom Dziecka z Wileńskiej im. Marszałka Piłsudskiego.

WŁOSÓW

wypadanie, łupież, łysienie u s u w „Essencia Chinowo - Chmelowa” i „Mydło Chinowo - Chmelowe” (z Kogutkiem). Sprzedają apteki, składy apteczne. Główny skład Apteka Gaseckiego, ul. Fredr. Nr 16. o-1695 Wyzd. Zdr. Publ. Nr 154

Mieszkanie

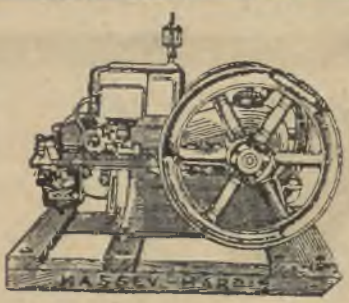
4 lub 5 pokojowe poszukuje od zaraz ze wszelkimi wygodami (azienka i t. p.) w środkowej lub na Zwierzycy (pożądane z ogrodem). Oferty składać do adm. „Słowa”, pod J. M. — 3

HEMOROIDY

Czopki re-Varicol (z kogutkiem) moroidale „Varicol” usuwają ból, krwawienie, swędzenie, pieczenie, zmniejszają guzy (zylaki). Sprzedają apteki i składy apteczne.

HEMOROIDY

Kar.

Świetne amerykańskie MOTORY NAFTOWE Massey-Harrisa

o sile 1 i 1/2, 3, 4 i 1/2 i 6 sił k. stałe i na wózkach poleca

Zygmunt Nagrodzki

Wilno, Zawalna Nr 11. Sprzedaż na dogodnych warunkach kredytowych. 9911-2

Jeszcze tylko 2 dni trwać będzie Wystawa i Sprzedaż Kilimów oraz pasiaków ludowych (dywany, serwety, narzuty od 5 zł sztuka) w Lokalu Kasyna Garnizonowego, ul. Mickiewicza Nr. 13. Otwarte od g. 10-20-ej.

HEMOROIDY

HEMORIN KLAWE

Przetarg

Nadleśnictwo Mostowskie podaje do wiadomości, iż w dniu 16 kwietnia 1929 r. o godz. 12-ej w lokalu Leśnictwa Nadleśniewskiego przy st. kol. Mosty odbędzie się przetarg na sprzedaż 11,530 m. p. opałowych szczap osikowych wyrobionych sposobem gospodarczym w obrębie Mosty w 1928-29 r.

Wykaz jednostek licytacyjnych i warunki przetargowe są do przejrzenia w Nadleśnictwie Mostowskim osada Zapole oraz w Leśnictwie Nadleśniewskim przy stacji kol. Mosty.

Nadleśnictwo Mostowskie. 8-2911

Advertisement for 'GRANULKI RUSZYANA' and 'KASZLU DUSZNOŚCI I CHRYPKI' with an illustration of a person.

Wilejski Kineematograf Kulturalno-Oświatowy SALA MIEJSKA ul. Ostrobramska 5.

Od dnia 20 do 24 marca 1929 r. włącznie będzie wyświetlany film: „Prawo Szpady i Krewi” Ryszard Dix.

Kino-Teatr „HELIOS” Wileńska 38.

Dziś! Atrakcyjny film światowej sławy! Noc miłosna skazańca. Potężny dramat miłosny pięknej arystokratki i oficera rywal. W rolach głównych ulubienice kobiet S. MICHAELISA.

KINO-TEATR „POLONIA” Mickiewicza 22.

DZIŚ! Przepiękne arcydzieło romantyzmu, potężna opowieść miłosna z za kulis intryg dworów królewskich według nieśmiertelnej powieści WIKTORA HUGO (L'HOMME QUI RIT).

Kino „Piccadilly” WIELKA 42.

Dziś! Wspaniałego, pełnego olśniewających momentów filmu Wspaniała brika. Z tysiąca i jedno nocy! „Szejk Fazil”.

Kino-Teatr „Wanda” Wielka 30.

Dziś! Wielkie arcydzieło filmowe! Wolna rozrobka słynnej powieści DOSTOJEWSKIEGO (czyli TRAGEDJA ROSJI).

Kino-Teatr „Świątów” ul. Mickiewicza 0.

Dziś! Rekord pikantnej! Rekord piękności i szku! „Dama z rekordem światowym” zachwyc. dramat erotyczny-sportowy w 12 akt. pulsujejący wszystkimi akcentami ludzkich namiętności.

Mleczarnia Parowa J. Hejbera Mickiewicza 9. Poleca najlepsze w Wilnie mleko i śmietankę pasteryzowaną codziennie świeżo, dostarczane z wrowo prowadzonych majątków pod nadzorem weterynarzy...

ZAKŁAD PASÓW i BANDAZY LECZNICZYCH „Jeaneffe” Wilno, ul. Mickiewicza 22. Otrzymano z Paryża w wielkim wyborze pasy ostatnich nowości i pasy biustnosze, które nadają elastyczność figurze i są wygodne.

Najpopularniejszy samochód na świecie

STATNI model samochodu Chevrolet zawdzięcza swą olbrzymią popularność na całym świecie idealnemu połączeniu znakomitego silnika z nadzwyczajną mocną budową podwozia, wygodą i elegancją karoserji...

skonalenia techniczne, jak filtr do powietrza i oliwy, hamulce na cztery koła, specjalnie wzmocnione podwozie i idealnie czuła kierownicę.

CHEVROLET GENERAL MOTORS W POLSCE, WARSZAWA

Advertisement for 'SILNIKI DIESLA' (Diesel Engines) from 'STOCZNIA GDAŃSKA'. Includes an illustration of an engine and technical details.

Advertisement for 'Wody mineralne' (Mineral Water) from 'J. Prużana'. Includes contact information and location.

Advertisement for 'RÓŻNE' (Various) services including medical and dental treatments.

Advertisement for 'MĘSKICH KAPELUSZY' (Men's Hats) from 'H. SWIRSKI'.

Advertisement for 'Farby do jaj lakerii' (Egg Dyeing Colors) from 'U J. PRUŻANA'.

Popierajcie L. O. P. P.

W. WILLIAMS. 40) TAJNY KURJER. Powieść historyczna. Tłumaczenie z angielskiego. Służący podał Gray'owi świeżo ukarbowaną perukę i starannie wyczeszony i wyprasowany surdut.

sprawy politycznych, mam wszystko spisane w szczegółowym raporcie. To mówiąc wyjął z kieszeni niedużą plikę papierów i podał ją Gray'owi.

kórzy dawniej odwrócił się od niego w chwili niełaski księcia Walji, ciężyli mu teraz. Unikał ludzi i w dalekim dworze, wśród pól i lasów, w których spędził dziecięce lata, w samotności cierpiał nad utratą tej jedynej, która wraz z życiem uniosła jego zbolele i zmienione serce.

czyna była głęboko wzruszona. Przez chwilę panowało milczenie, Hektor pierwszy przerwał je: — Jestem ci bardzo wdzięczny Betty, że zechciałaś mnie odwiedzić, — rzekł.

drzał nagle, — dziś widzę cię innym, widzę, że się myliłam... Hektor drgnął i nachylając się ku niej, spojrzął głęboko w jej pełne łzy oczy.

— Opowiem ci, jak wywiązałam się z obietnicy, którą ci złożyłam. Natychmiast po rozstaniu z tobą, udałam się do znajomych dygnitarzy — patriotów by prosić ich o pomoc. Nie było to łatwą rzeczą. Nie będę ci opowiadała szczegółów, dosyć, że wreszcie uzyskałam papier ułaskawiający Ludwikę Malles...